

สังคมไทยอ่อนแอทางปัญญา โดย ดร.เสรี พงศ์พิศ

จากบทความเรื่อง: ปรัชญาชีวิต (๒๖) สังคมไทยอ่อนแอทางปัญญา

“สังคมไทยอ่อนแอทางปัญญา มีความรู้น้อย ใช้ระบบอำนาจเป็นใหญ่เนื่องจากขาดความรู้ เช่น ระบบราชการ คือ ตัวแทนขององค์กรเชิงอำนาจ มีแต่นั่นกฎหมายระเบียบ การสั่งการและการควบคุม ซึ่งถือว่าเป็นการแก้ปัญหาที่ไม่ตรงจุด เพราะสังคมไทยปัจจุบันมีปัญหาที่ซับซ้อน และยากต่อการแก้ไขมากขึ้น”

ศาสตราจารย์นายแพทย์ประเวศ วะสี วิเคราะห์สังคมไทยมานานหลายปีว่า ปัญหาสำคัญคือความอ่อนแอทางปัญญา เพราะขาดการเรียนรู้ จึงมักใช้อำนาจและเงิน ซึ่งไม่สามารถแก้ปัญหาได้ เนื่องจากสังคมวันนี้มีความซับซ้อน ถ้าไม่ใช่ข้อมูล ความรู้และปัญญาก็แก้ไม่ได้

การปฏิรูปการศึกษาก็มีปัญหา เพราะเอาเข้าจริงก็ไม่ได้ปฏิรูปการศึกษา แต่ปฏิรูปกระทรวงหรือโครงสร้างมากกว่าปฏิรูปความคิด หรือกระบวนทัศน์ ซึ่งต้องปรับวิธีคิด การจัดการ กระบวนการเรียนรู้ เนื้อหาและวิธีการ

การปฏิรูปโดยการยกให้เป็นงานของคณะกรรมการปฏิรูป โดยประชาชนทั่วประเทศไม่มีส่วนร่วมไม่อาจก่อให้เกิดการปฏิรูปการศึกษาได้ เพราะงานนี้ต้องการพลังพลังความคิดและความร่วมมือของคนไทยทั้งชาติจึงจะสำเร็จ

ท่านเคยแนะนำว่า ควรเริ่มการปฏิรูปด้วยการพัฒนากลัของคนไทยทั้งชาติ ตั้งเป้าประสงค์ร่วมกันชัดเจนว่า “เราจะช่วยกันปฏิรูปการศึกษาเพื่อแก้ปัญหาความทุกข์ของคนไทย” ก็จะเกิดพลังทางสังคมและพลังทางปัญญาอย่างมหาศาล การปฏิรูปจึงจะสำเร็จได้

ท่านวิจารณ์การศึกษาว่า มีแต่โรงเรียน ไม่มีโรงเรียน หรือสอนมากแต่เรียนน้อย อาจารย์ก็มักสอนอะไรแบบ “ลอยอยู่ในอวกาศ” หรือบอกว่า “ที่ผ่านมาวิชาการได้ทอดทิ้งชุมชน การศึกษาที่ผ่านมามีได้ร่วมทุกข์ร่วมสุขกับสังคม ดังนั้นวิชาการจึงอ่อนแอทางปัญญา เพราะไม่รู้จักกับปัญหา”

นักวิชาการส่วนใหญ่ไม่ติดดิน ไม่ติดกับปัญหาและสถานการณ์ที่เป็นจริง ไม่เข้าใจชีวิต ปัญหา ความคิด ความฝัน ความใฝ่ฝันและความต้องการของผู้คน ของชุมชน ของสังคม ยังสอนตามตำรา และไม่สามารถหาคำตอบใหม่ๆ ที่ใกล้ความเป็นจริงได้ เพราะยังคิดอยู่แต่ในกรอบ หลายครั้งก่อให้เกิดปัญหาใหม่ด้วยซ้ำ งานวิจัยก็กลายเป็นขยะที่ทำให้เสร็จก็เก็บเข้าตู้ ตั้งไว้นานหึ่ง

ความทุกข์ความสุขเป็นอะไรที่ไม่สามารถรู้ได้ด้วยเหตุผล แต่รู้ได้ด้วยใจ ด้วยประสบการณ์

ขอบคุณข้อมูลจาก โสมเพจ ดร.เสรี พงศ์พิศ Sunday, 27 November 2005

<http://www.phongphit.com/content/view/251/54/>

{jcomments on}